Επιμέλεια: Τσακμάκης Χρήστος, Οικονομολόγος MSc - Εκπαιδευτικός

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΔΕΥΤΕΡΑ 31 ΜΑΪΟΥ 2010
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΑΡΧΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΩΡΙΑΣ
ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

ΘΕΜΑ Α

Α.1

α. Σωστό

β. Λάθος

γ. Σωστό

δ. Λάθος

ε. Λάθος

Α2. β

Α3. δ

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

ΘΕΜΑ Β

Β1. Σε πολύ παλαιότερες εποχές κάθε νοικοκυριό ήταν αναγκασμένο να παράγει σχεδόν όλα τα προϊόντα που του ήταν απαραίτητα. Οι ανταλλαγές προϊόντων μεταξύ νοικοκυριών ήταν πολύ περιορισμένες. Στη σύγχρονη εποχή κάθε άτομο συνήθως απασχολείται στην παραγωγή ενός μόνο προϊόντος (ή ακόμη και ενός μέρους κάποιου προϊόντος), ενώ ταυτόχρονα καταναλώνει πολλά προϊόντα, στην παραγωγή των οποίων δε συμμετέχει. Το φαινόμενο αυτό ονομάζουμε καταμερισμό έργων ή της εργασίας. Παράλληλα όμως με τον καταμερισμό των έργων αναπτύσσονται και οι ανταλλαγές προϊόντων μεταξύ των ατόμων, γιατί διαφορετικά δε θα μπορούσαν να ικανοποιηθούν οι διάφορες ανάγκες τους. Όπως θα δούμε πιο κάτω, οι ανταλλαγές γίνονται με τη μεσολάβηση του χρήματος.
Ο καταμερισμός των έργων έχει τεράστια σημασία για τη σημερινή οργάνωση της παραγωγής. Χωρίς καταμερισμό, ο τεράστιος πλούτος των σημερινών οικονομιών δε θα ήταν δυνατό να δημιουργηθεί. Τα πλεονεκτήματά του είναι τα εξής:
(i) Κάθε άτομο μπορεί να απασχοληθεί εκεί όπου μπορεί να αποδώσει περισσότερο αντί να κάνει ταυτόχρονα και δουλειές στις οποίες δεν είναι αποδοτικό.
(ii) Όταν ένα άτομο ασχολείται με μία μόνο εργασία, αναπτύσσει σιγά σιγά μεγάλη δεξιοτεχνία και ικανότητα στην εργασία αυτή και αυξάνει την απόδοσή του.
(iii) Η μεγάλη εξειδίκευση οδηγεί και σε διάφορες βελτιώσεις του τρόπου με τον οποίο γίνεται η παραγωγή, δηλαδή σε διάφορες εφευρέσεις, και αυτό έχει ως αποτέλεσμα την αύξηση της παραγωγής.
Βέβαια η μεγάλη εξειδίκευση των ανθρώπων σε μία δραστηριότητα που συχνά είναι πολύ περιορισμένη, μετατρέπει την εργασία σε ανιαρή απασχόληση. Π.χ. ένας εργάτης που κάνει κάθε μέρα την ίδια δουλειά

eonacademy.gr

και σε πολλές περιπτώσεις τις ίδιες κινήσεις, είναι φυσικό να κουράζεται από τη ρουτίνα της δουλειάς. Αυτό είναι ένα σοβαρό μειονέκτημα του καταμερισμού των έργων.

ΟΜΑΔΑ ΤΡΙΤΗ

ΘΕΜΑ Γ

Γ1. Από τα δεδομένα της εκφώνησης προκύπτει ο παρακάτω πίνακας:

L	AP	VC	TC
3	5	3.780	
4	4,5		5.400

Για L = 3 ισχύει:

$AP = \frac{Q}{L} \rightarrow 5 = \frac{Q}{3} \leftrightarrow$ **Q = 15 μονάδες προϊόντος**

Για L = 4 ισχύει:

$AP = \frac{Q}{L} \rightarrow 4{,}5 = \frac{Q}{4} \leftrightarrow$ **Q = 18 μονάδες προϊόντος**

Γ2. Επειδή η επιχείρηση για τη λειτουργία της χρησιμοποιεί την εργασία και τις πρώτες ύλες ως μεταβλητούς συντελεστές, ισχύει:

$$VC = w \bullet L + c \bullet Q$$

Οπότε για L = 3 έχουμε:

$3.780 = 360 \bullet 3 + c \bullet 15 \leftrightarrow$ **c = 180 χρηματικές μονάδες**

Γ3. Γνωρίζουμε πως το ενοίκιο αποτελεί το σταθερό κόστος της επιχείρησης.

Για L = 4 έχουμε: TC = VC + FC → FC = TC – VC = 5.400 – 4.680 = 720 χρηματικές μονάδες

Άρα η επιχείρηση καταβάλλει για το ενοίκιο **720 χρηματικές μονάδες**.

Γ4. Υπολογίζουμε το μεταβλητό κόστος της επιχείρησης όταν παράγει 17 μονάδες προϊόντος με τη βοήθεια του οριακού προϊόντος.

Q	VC	MC
15	3.780	
17	VC_{17}	
18	4.680	

$MC = \frac{\Delta VC}{\Delta Q} = \frac{4.680-3.780}{18-15} =$ 300 χρηματικές μονάδες

econacademy.gr

$MC = \frac{\Delta VC}{\Delta Q}$ → 300 = $\frac{4.680 - VC17}{18-17}$ ↔ VC_{17} = 4.380 χρηματικές μονάδες

Άρα αν αυξηθεί η παραγωγή της επιχείρησης από 15 σε 17 μονάδες προϊόντος, το μεταβλητό κόστος θα αυξηθεί κατά: 4.380 - 3.780 = 600 χρηματικές μονάδες.

ΟΜΑΔΑ ΤΕΤΑΡΤΗ

ΘΕΜΑ Δ

Δ1. Από τα δεδομένα της εκφώνησης προκύπτει ο παρακάτω πίνακας:

	P	**Q_D**	**E_D**
A	150	200	-3
B			

$Q_{D2} = Q_{D1}$ - 60% • Q_{D1} = 200 – 60% • 200 = 80 μονάδες προϊόντος

(A →B) $E_D = \frac{\Delta Q}{\Delta P} \bullet \frac{PA}{QDA}$ → -3 = $\frac{80-200}{P2-150} \bullet \frac{150}{200}$ ↔ P_2 = 180 χρηματικές μονάδες

Επειδή η συνάρτηση ζήτησης είναι γραμμική έχει τύπο: $Q_D = \alpha + \beta P$
Σχηματίζουμε σύστημα με δυο εξισώσεις στους συνδυασμούς Α και Β και έχουμε:

200 = α + 150 • β (1)
80 = α + 180 • β (2)

Αφαιρώντας τις παραπάνω σχέσεις κατά μέλη προκύπτει β = -4.
Αντικαθιστώντας β = -4 στην (1) έχουμε: α = 800.

Άρα η συνάρτηση ζήτησης είναι η **Q_D = 800 – 4P.**

Δ2. Με την αύξηση του εισοδήματος η νέα συνάρτηση ζήτησης γίνεται:

$Q_{D2} = Q_{D1}$ + 120 = 800 – 4P + 120 = **920 – 4P**.

Για P_1 = 150 έχουμε:

Q_{D1} = 800 – 4 • 150 = 200
Q_{D2} = 920 – 4 • 150 = 320

ΔQ% = $\frac{QD2-QD1}{QD1}$ • 100 = $\frac{320-200}{200}$ • 100 = 60%

Άρα η εισοδηματική ελαστικότητα ζήτησης θα είναι:

$E_Y = \frac{\Delta Q\%}{\Delta Y\%} = \frac{60\%}{25\%}$ = 2,4

econacademy.gr

Δ3. Επειδή η συνάρτηση προσφοράς είναι γραμμική έχει τύπο: Qs = γ + δP

Σχηματίζουμε σύστημα με δυο εξισώσεις μεταξύ των δύο σημείων ισορροπίας και έχουμε:

200 = γ + 150 • δ (3)
240 = γ + 170 • δ (4)

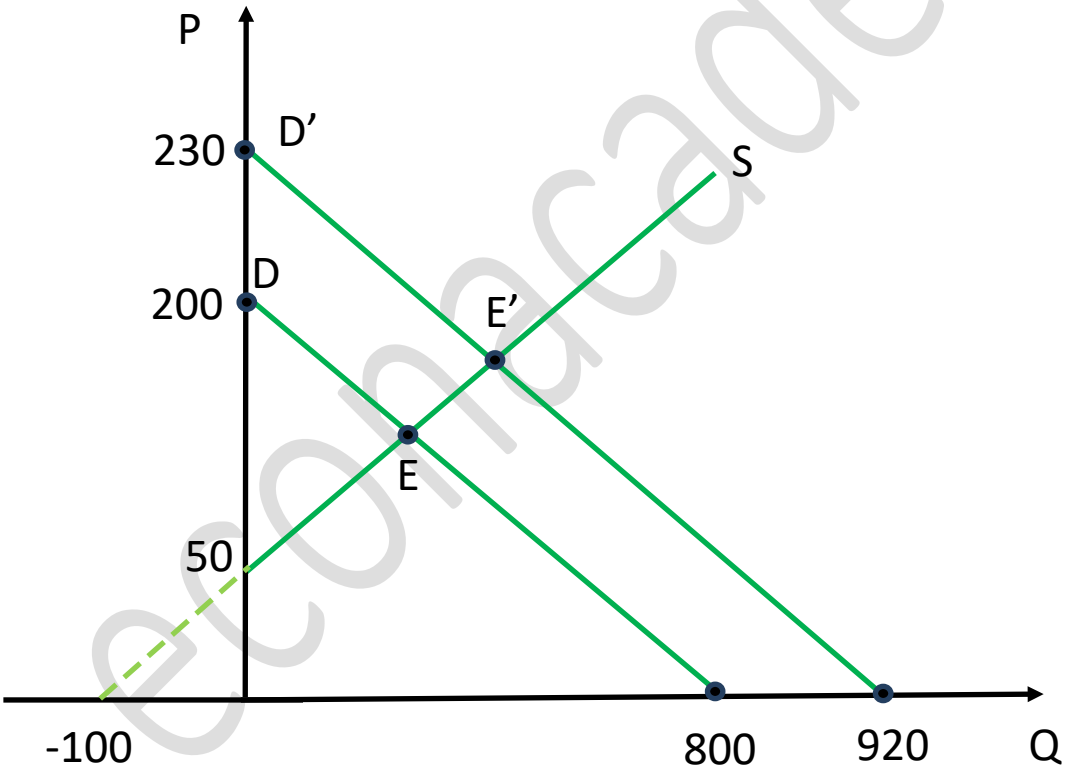
Αφαιρώντας τις παραπάνω σχέσεις κατά μέλη προκύπτει δ = 2.
Αντικαθιστώντας δ = 2 στην (3) έχουμε: γ = -100.

Άρα η συνάρτηση ζήτησης είναι η **Qs = -100 + 2P.**

Η ελαστικότητα προσφοράς υπολογίζεται ως εξής:

(E →E') **Es** = $\frac{\Delta Q}{\Delta P}$ • $\frac{\text{PE}}{\text{QsE}}$ = $\frac{240-200}{170-150}$ • $\frac{150}{200}$ = **1,5**

Δ4.

economicademy.gr